

## IMPOZITE ȘI TAXE

### 1. Date despre disciplină/modul

|                                     |                                        |                        |                                       |                                   |                     |
|-------------------------------------|----------------------------------------|------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------|---------------------|
| <b>Facultatea</b>                   | Inginerie Economică și Business        |                        |                                       |                                   |                     |
| <b>Departamentul</b>                | Economie și Management                 |                        |                                       |                                   |                     |
| <b>Ciclul de studii</b>             | Studii superioare de licență, ciclul I |                        |                                       |                                   |                     |
| <b>Programul de studii</b>          | 0413.1 Business și Administrare        |                        |                                       |                                   |                     |
| <b>Anul de studii</b>               | <b>Semestrul</b>                       | <b>Tip de evaluare</b> | <b>Categoria formativă</b>            | <b>Categoria de opționalitate</b> | <b>Credite ECTS</b> |
| III (învățământ cu frecvență)       | 5                                      | E                      | D – disciplină de domeniu profesional | O – disciplina obligatorie        | 4                   |
| IV (învățământ cu frecvență redusă) | 7                                      | E                      |                                       |                                   |                     |

### 2. Timpul total estimat

| Total ore în planul de învățământ | Din care        |                   |                   |                               |                     |
|-----------------------------------|-----------------|-------------------|-------------------|-------------------------------|---------------------|
|                                   | Ore auditoriale |                   | Lucrul individual |                               |                     |
|                                   | Curs            | Laborator/seminar | Proiect de an     | Studiul materialului teoretic | Pregătire aplicații |
| învățământ cu frecvență           |                 |                   |                   |                               |                     |
| 120                               | 30              | 30                | -                 | 30                            | 30                  |
| învățământ cu frecvență redusă    |                 |                   |                   |                               |                     |
| 120                               | 12              | 12                | -                 | 48                            | 48                  |

### 3. Precondiții de acces la disciplină/modul

|                                |                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Conform planului de învățământ | Micro și Macroeconomie, Bazele contabilității, Management general, Matematica economică, Statistica, Economia întreprinderii, Analiza economico-financiară, Management financiar |
| Conform competențelor          | Conștientizarea metodelor teoriei economice, macroeconomiei, finanțelor publice, gestiunii și planificării fiscale; aplicarea procedeelelor matematice de calcul.                |

### 4. Condiții de desfășurare a procesului educațional pentru

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Curs              | În procesul de predare-învățare se vor utiliza prioritar metode activ-participative. Activitățile se vor desfășura în unități de timp de două ore, ceea ce implică structurarea conținuturilor pentru o abordare logică și coerentă în cadrul unor scenarii didactice atractive, dinamice, care să îmbine activitatea individuală și frontală cu cea în perechi sau în grup. Pentru prezentarea materialului teoretic în sala de curs este nevoie de proiector și calculator. Nu vor fi tolerate întârzierile studenților, precum și convorbirile telefonice în timpul cursului. |
| Laborator/seminar | Rolul central îl are dezvoltarea competențelor practice ale studenților. În procesul de predare-învățare se vor utiliza prioritar metode activ-participative așa ca: discuție de tip piramidă; proiectul; predarea reciprocă; dezbaterea; studiul de caz; exercițiul, problematizarea etc. Pentru evaluarea lucrului                                                                                                                                                                                                                                                             |

|  |                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | individual al studenților sunt prevăzute următoarele modalități: prezentare (discuție orală); eseuri pentru determinarea abilităților de cunoaștere; teste; referate; exerciții practice pentru determinarea abilităților de aplicare etc. |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 5. Competențe specifice acumulate

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Competențe profesionale</b> | <p><b>CP1.</b> Efectuarea de calcule, pentru rezolvarea de sarcini specifice domeniului economic pe baza cunoștințelor din științele fundamentale</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Identificarea adecvată a conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor din disciplinele fundamentale;</li> <li>✓ Utilizarea cunoștințelor fundamentale din disciplinele/ module pentru explicarea și interpretarea proceselor și fenomenelor economice;</li> <li>✓ Aplicarea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor fundamentale pentru evaluarea cantitativă a proceselor și fenomenelor economice.</li> </ul> <p><b>CP2.</b> Asocierea cunoștințelor, principiilor și metodelor specifice științelor economice pentru identificarea și analiza fenomenelor economice</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Definirea principiilor și teoriilor din domeniul economic pentru identificarea fenomenelor economice;</li> </ul> <p><b>CP3.</b> Utilizarea metodelor și modelelor economico-matematice pentru soluționarea sarcinilor specifice în analiza și luarea deciziilor în domeniu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Utilizarea adecvată a conceptelor, metodelor fundamentale economice, aplicațiilor software și tehnologiilor digitale.</li> </ul> <p><b>CP6.</b> Elaborarea variantelor alternative de soluționare a problemelor la nivel de întreprindere</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Aplicarea de principii și metode fundamentale în evaluarea variantelor de alternativă pentru soluționarea problemelor la nivel de întreprindere.</li> </ul> |
| <b>Competențe transversale</b> | <p><b>CT1.</b> Aplicarea valorilor și eticii profesionale de economist și executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistentă calificată.</p> <p><b>CT3.</b> Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul inserției pe piața muncii și al adaptării la dinamica cerințelor acesteia și pentru dezvoltarea personală și profesională. Utilizarea eficientă a abilităților lingvistice și a cunoștințelor din domeniul comunicării și tehnologiilor informaționale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

## 6. Obiectivele disciplinei/modulului

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Obiectivul general</b>    | Formarea unui sistem de cunoștințe teoretice, practice și aplicative în domeniul fiscal                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Obiectivele specifice</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ Studierea principiilor generale ale impozitării în Republica Moldova;</li> <li>✓ Definirea statutului juridic al contribuabililor, al organelor fiscale și al altor participanți la relațiile reglementate de legislația fiscală;</li> <li>✓ Aplicarea principiilor de determinare a obiectului impunerii, precum și metodelor de calculare și achitare la buget a impozitelor și taxelor;</li> <li>✓ Operarea legislației fiscale în vederea utilizării limbajului de specialitate din domeniu;</li> <li>✓ Determinarea obligațiilor fiscale a contribuabililor privind impozite și taxe;</li> <li>✓ Formarea abilităților și competențelor privind instrumentarea fiscală.</li> </ul> |

## 7. Conținutul disciplinei/modulului

| Tematica activităților didactice                |                                                                                                                                  | Numărul de ore          |                                |
|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------|
|                                                 |                                                                                                                                  | învățământ cu frecvență | învățământ cu frecvență redusă |
| <b>Tematica prelegerilor</b>                    |                                                                                                                                  |                         |                                |
| 1                                               | Conținutul social-economic al impozitelor și taxelor                                                                             | 2                       | 2                              |
| 2                                               | Principii și metode de impunere                                                                                                  | 2                       |                                |
| 3                                               | Sistemul fiscal al Republicii Moldova                                                                                            | 2                       | 2                              |
| 4                                               | Mecanismul fiscal și clasificarea impozitelor și taxelor                                                                         | 2                       |                                |
| 5                                               | Particularitățile impozitelor directe și indirecte                                                                               | 2                       | 2                              |
| 6                                               | Impozitul pe venit. Particularitățile impozitării veniturilor persoanelor fizice                                                 | 4                       | 2                              |
| 7                                               | Impozitul pe venit. Particularitățile calculării impozitului pe venit pentru persoanele ce practică activitate de întreprinzător | 4                       |                                |
| 8                                               | Taxa pe valoarea adăugată                                                                                                        | 4                       |                                |
| 9                                               | Accizele                                                                                                                         | 2                       | 2                              |
| 10                                              | Impozitul pe bunurile imobiliare. Impozitul pe avere                                                                             | 2                       |                                |
| 11                                              | Taxele locale                                                                                                                    | 2                       | 2                              |
| 12                                              | Taxele rutiere                                                                                                                   | 2                       |                                |
| <b>Total prelegeri:</b>                         |                                                                                                                                  | <b>30</b>               | <b>12</b>                      |
| Tematica activităților didactice                |                                                                                                                                  | Numărul de ore          |                                |
|                                                 |                                                                                                                                  | învățământ cu frecvență | învățământ cu frecvență redusă |
| <b>Tematica lucrărilor practice/seminarelor</b> |                                                                                                                                  |                         |                                |
| 1                                               | Conținutul social-economic al impozitelor și taxelor                                                                             | 2                       | 2                              |
| 2                                               | Principii și metode de impunere                                                                                                  | 2                       |                                |
| 3                                               | Sistemul fiscal al Republicii Moldova                                                                                            | 2                       | 2                              |
| 4                                               | Mecanismul fiscal și clasificarea impozitelor și taxelor                                                                         | 2                       |                                |
| 5                                               | Particularitățile impozitelor directe și indirecte                                                                               | 2                       | 2                              |
| 6                                               | Impozitul pe venit. Particularitățile impozitării veniturilor persoanelor fizice                                                 | 4                       |                                |
| 7                                               | Impozitul pe venit. Particularitățile calculării impozitului pe venit pentru persoanele ce practică activitate de întreprinzător | 4                       | 2                              |
| 8                                               | Taxa pe valoarea adăugată                                                                                                        | 4                       |                                |
| 9                                               | Accizele                                                                                                                         | 2                       | 2                              |
| 10                                              | Impozitul pe bunurile imobiliare. Impozitul pe avere                                                                             | 2                       |                                |
| 11                                              | Taxele locale                                                                                                                    | 2                       | 2                              |
| 12                                              | Taxele rutiere                                                                                                                   | 2                       |                                |
| <b>Total lucrări practice / seminare:</b>       |                                                                                                                                  | <b>30</b>               | <b>12</b>                      |

## 8. Referințe bibliografice

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Principale   | 1. MOODLE UTM. <a href="http://moodle.utm.md/course/view.php?id=513">http://moodle.utm.md/course/view.php?id=513</a><br>2. Polcanova, A. Metode și tehnici fiscale. Note de curs. Chișinău: Tehnica-UTM, 2022<br>3. Polcanova, A., Surdu, L. Metode și tehnici fiscale. Îndrumar metodic privind îndeplinirea lucrului individual. Chișinău: Tehnica-UTM, 2021 |
| Suplimentare | 4. Codul Nr. 1163 din 24.04.1997: Cod fiscal al Republicii Moldova. Publicat: 18.09.1997 în Monitorul Oficial Nr. 62 art. 522, cu modificările și completările ulterioare                                                                                                                                                                                      |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>5. Cod Nr. 95 din 24.08.2021 Codul Vamal. Publicat: 17.09.2021 în Monitorul Oficial Nr. 219-225 art. 238, cu modificările și completările ulterioare</p> <p>6. Legea Nr. 181 din 25.07.2014 Finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale // MO al RM Nr. 223-230 din 08.08.2014</p> <p>7. Boșcaneanu, N., Iovu-Căraș, M. Fiscalitate. Chișinău: ASEM, 2012. 159 p.</p> <p>8. Bucur, V., Graur, A. Contabilitatea impozitelor. Teorie și practică. Manual. Chișinău: ASEM, 2016. 618 p.</p> <p>9. Secieru, A. Impozitele și taxele locale. Ghidul autorităților publice locale. Chișinău: Bons Offices, 2016. 108 p.</p> <p>10. Pagina oficială a Serviciului Fiscal de Stat, <a href="http://www.fisc.md">www.fisc.md</a></p> <p>11. Pagina oficială a Ministerului Finanțelor <a href="http://www.mf.gov.md">www.mf.gov.md</a></p> <p>12. Pagina oficială a Biroului Național de Statistică, <a href="http://www.statistica.md">www.statistica.md</a></p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 9. Evaluare

| Forma de învățământ                                       | Periodică |      | Curentă | Studiu individual | Examen |
|-----------------------------------------------------------|-----------|------|---------|-------------------|--------|
|                                                           | EP 1      | EP 2 |         |                   |        |
| Cu frecvență                                              | 15%       | 15%  | 15%     | 15%               | 40%    |
| Cu frecvență redusă                                       | 25%       |      |         | 25%               | 50%    |
| Standard minim de performanță                             |           |      |         |                   |        |
| Prezența și activitatea la prelegeri și seminare          |           |      |         |                   |        |
| Obținerea notei minime de „5” la fiecare dintre evaluări. |           |      |         |                   |        |